

Norrvikens friskola AB
goran@norrvikensskola.se

Carina Norberg
carno_s@norrvikensskola.se

Beslut för fristående grundskola med fri- tidshem

---

efter tillsyn av Norrvikens skola
i Sollentuna kommun

Tillsyn i Norrvikens skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Sollentuna kommun under våren och hösten 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Norrvikens skola besöktes av Skolinspektionen den 21 augusti 2012 samt den 4 september 2012.

Fakta om skolan

Skolverket beslutade den 19 december 2007 (dnr 43-2007-1138) att från och med den 1 juli 2008 godkänna Norrvikens skola som fristående skola med årskurserna 1-9. Godkännandet omfattade även förskoleklass och fritidshem. Huvudman är Norrvikens friskola AB med organisationsnummer 556728-9391. Verksamheten i Norrvikens skola omfattar förskoleklass samt grundskola årskurserna 1-9. Höstterminen 2012 har skolan 496 elever. 28 elever finns i förskoleklass och 468 elever i grundskolan. Den pedagogiska personalen är indelad i fem arbetslag. Rektor, ställföreträdande rektor och fem arbetslagsledare bildar skolans ledningsgrupp. Skolinspektionen har i samband med tillsynen kontaktat Sollentuna kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Det framkommer att kommunen har utövat sin rätt till insyn.

Enligt rektorn på Norrvikens skola bedöms i stort alla elever nå målen i de nationella ämnesproven i matematik och svenska i årskurs 3 år 2012. I de nationella ämnesproven i årskurs 6 uppnådde 92 procent av eleverna målen i matematik samt 100 procent av eleverna i svenska och engelska. Enligt skolans egna uppgifter uppnår samtliga elever i årskurserna 3 och 6 målen för samtliga ämnen 2012. För årskurs 9 redovisar skolan att alla elever når målen i samtliga ämnen år 2012. Detta är en förbättring från föregående år då 93 procent av eleverna nådde målen i samtliga ämnen. Det genomsnittliga meritvärdet har ökat från 236 till 248 mellan åren 2011 och 2012.

Helhetsbedömning

Norrvikens skola uppvisar goda kunskapsresultat i årskurserna 3, 6 och 9 år 2012. Resultaten i årskurs 9 har förbättrats från föregående år.

Eleverna informeras om de nationella kunskapskraven som de ska uppnå i de olika ämnena och skolan upprättar individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Tillsynen visar dock att skolan behöver utveckla den framåtsyf-

tande delen i de individuella utvecklingsplanerna så att den kan fungera som ett stöd i elevens vidare kunskapsutveckling och för att eleven ska utvecklas så långt som möjligt. Skolan behöver även ge mer ledning och stimulans till de elever som lätt når kunskapskraven. Vidare behöver skolan utveckla sitt arbete med att tillgodose att eleverna får inflytande över det egna lärandet.

Skolan har rutiner för att identifiera, åtgärda och följa upp elever som bedöms vara i behov av särskilt stöd. Skolan behöver dock utveckla åtgärdsprogrammen så att de uppfyller författningarnas krav.

Rektorn har god inblick i skolans verksamhet och bedriver ett kvalitetsarbete där det ingår uppföljning av skolans samlade kunskapsresultat och skolans värdegrundsarbete. Skolan behöver dock se till att de nationella ämnesproven i högre grad används som ett stöd för en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudmannen måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse och uppfylla författningarnas krav.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrvikens friskola AB att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 29 januari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Bedömning

Norrvikens skola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Undervisning och lärande.

- Se till att ge elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnå ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Motivering

Skollagen anger att rektorn och lärarna ska ge alla elever som lätt når kunskapskraven, som minst ska uppnå, ledning och stimulans för att nå längre i sin kunskapsutveckling.

I enkäter utförda av Skolinspektionen i samband med tillsynstillfället uppger fyra av tio av eleverna i årskurs 9 att skolarbetet är för lätt. Denna bild förstärks i intervjuer med elever i årskurserna 7-9, där eleverna också förmedlar att det varierar mellan ämnen hur lärarna utmanar eleven att nå längre i sin kunskapsutveckling. Vidare framkommer det vid intervjuer med elever i årskurserna 7-9 att de upplever att de inte får stöd och hjälp att nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling.

Lärarna anger i intervjuer att eleverna utmanas individuellt i form av till exempel fördjupningsuppgifter eller individuell respons, men medger även att anpassning till elevernas behov och intressen är ett utvecklingsområde. I intervjuer med både rektor och lärare framkommer att den framtidsytande delen i den individuella utvecklingsplanen behöver utvecklas för att stimulera eleven att nå längre i sin kunskapsutveckling.

Sammanfattningsvis visar utredning att det finns brister i hur elever som lätt når kunskapskraven som minst ska uppnås ges ledning och stimulans för att nå längre i sin utveckling. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därmed att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 3 § skollagen

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Norrvikens skola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att utformningen av elevernas inflytande anges i planeringen av verksamheten och att skolan har en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.
- Se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och hålls informerade i frågor som rör dem.

Motivering

Enlig skollagen och läroplanen ska rektorn och lärare se till att eleverna har ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll och att de hålls informerade i frågor som rör dem.

Vidare anges i skollagen och i läroplanen att utformningen av inflytandet ska anges i planeringen av verksamheten och att skolan ska ha en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad.

58 procent av eleverna i årskurs 9 instämmer, i en av Skolinspektionen genomförd enkät, i påståendet att det är lärarna som bestämmer hur eleverna ska jobba på lektionerna. Motsvarande värde i årskurs 5 är 66 procent. I intervju med eleverna i årskurserna 7-9 bekräftar eleverna att lärarna oftast bestämmer hur undervisningen ska planeras, men också att eleverna ibland kan få ha synpunkter på planeringen.

Rektorn anger att arbetet med att utveckla elevinflytandet har kommit olika långt i arbetslagen. Enligt rektorn har diskussionerna kring vad elevinflytande innebär och hur progressionen för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad, påbörjats i ämnesgrupperna.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i elevernas reella möjligheter till inflytande på arbetssätt, arbetsformer samt undervisningens innehåll. Utformningen av elevinflytandet anges inte i planeringen av verksamheten och skolan har inte en tydlig progression för att ge eleverna ökat inflytande utifrån ålder och mognad. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs därmed att åtgärda bristerna.

Författning

4 kap. 9, 10, 14 § skollagen, Lgr 11 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter, Lgr 11 2.3 Övergripande mål och riktlinjer, Elevernas ansvar och inflytande, Lgr 11 2.8 Övergripande mål och riktlinjer, Rektorns ansvar

Särskilt stöd

Bedömning

Norrvikens skola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska rektorn se till att beslut fattas om åtgärdsprogram och att åtgärdsprogrammen anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Av utredningen framgår att skolan har rutiner för att identifiera elever som är i behov av särskilt stöd. Vid dokumentgranskning konstaterar Skolinspektionen att det i skolans åtgärdsprogram ingår pedagogisk bedömning, beskrivning av elevens aktuella situation, mål och åtgärder samt tid för uppföljning. Skolin-

spektionen anser dock att det inte tydligt framgår hur de vidtagna åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i de åtgärdsprogram som utarbetas i Norrvikens skola. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

3 kap. 9 § skollagen

Bedömning och betygssättning

Bedömning

Norrvikens skola måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Bedömning och betygssättning.

- Se till att de nationella ämnesproven används som ett stöd för rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning
- Se till att det i de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt

Motivering

Enligt skolförordningen ska de nationella proven användas som ett stöd för en rättvis och likvärdig bedömning och betygssättning.

Vid tillsynen framkommer att skolan uppvisar stora skillnader mellan resultat i de nationella ämnesproven och slutbetygen i ämnena svenska och matematik, något som skolledningen inte uppmärksammat tidigare. I ämnet matematik får 40 procent av eleverna ett högre slutbetyg jämfört med resultaten på de nationella proven. Motsvarande värde i svenska är 26 procent. Enligt rektorn och lärare säkras provresultaten till viss del genom sambedömning, men rektorn säger också att detta inte görs systematiskt och inte i samtliga ämnen.

Rektorn påpekar att kunskapsresultaten följs upp och utvärderas, men att det inte gjorts några analyser över de avvikelser som finns mellan de nationella ämnesproven och slutbetygen.

Enligt skollagen ska det i de individuella utvecklingsplanerna framgå vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen konstaterar att det varierar mellan lärare och ämnen när det gäller hur tydligt det framgår i elevernas individuella utvecklingsplaner vad eleven ska göra för att utvecklas så långt som möjligt i förhållande till de na-

tionella kunskapskraven. Ett exempel på hur ett långsiktigt mål beskrivs är "att gå ut med bra betyg" och ett exempel på ett kortsiktigt mål är "skriva finare". Dessa exempel kan inte sägas överensstämma med kunskapskraven.

Lärare bekräftar i lärarintervjun bilden av att målen i de individuella utvecklingsplanerna i förhållande till de nationella kunskapskraven måste tydliggöras. Även rektorn framhåller att de individuella utvecklingsplanerna är ett utvecklingsområde och att kompetensutveckling för lärarna har påbörjats på skolan.

Sammanfattningsvis visar utredningen att det finns brister i hur de nationella ämnesproven används som ett stöd för en rättvis bedömning och betygssättning. Vidare finns det brister i de individuella utvecklingsplanerna. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att åtgärda bristerna.

Författning

9 kap. 20 § skolförordningen, 10 kap. 13 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredaren Andreas Mehnert deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Håkan Eilard
Enhetschef

Marita Bergman
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot fyra huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt samt särskilda krav för enskilda huvudmän.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).